

Hoeveel verdienen de Belgen? Hoeveel geven ze uit?

Seminarie voor leerkrachten economie van het middelbaar onderwijs
Brussel, 11 oktober 2017

Departement Algemene Statistieken
Hans De Dyn

 NationaleBank
VAN BELGIË
Eurosysteem

Belgische
gezinnen
sparen minder
dan ooit
WOUTER VERVENNE

Belgisch gezin spendeert jaarlijks
34.167 euro

OOK BIJ LAGE RENTES BLIJVEN WE SPAARKAMPIOEN
**Belg zet elke maand
186 euro opzij**

Meer gezinnen zonder eigen auto

**1.036 EURO AAN VLEES,
2 EURO AAN QUINOA**

Inhoud

1. De huishoudens in de context van de nationale rekeningen
2. Hoeveel verdienen huishoudens en waar komt het vandaan?
3. Wat doen huishoudens met hun inkomen?
4. Besluit

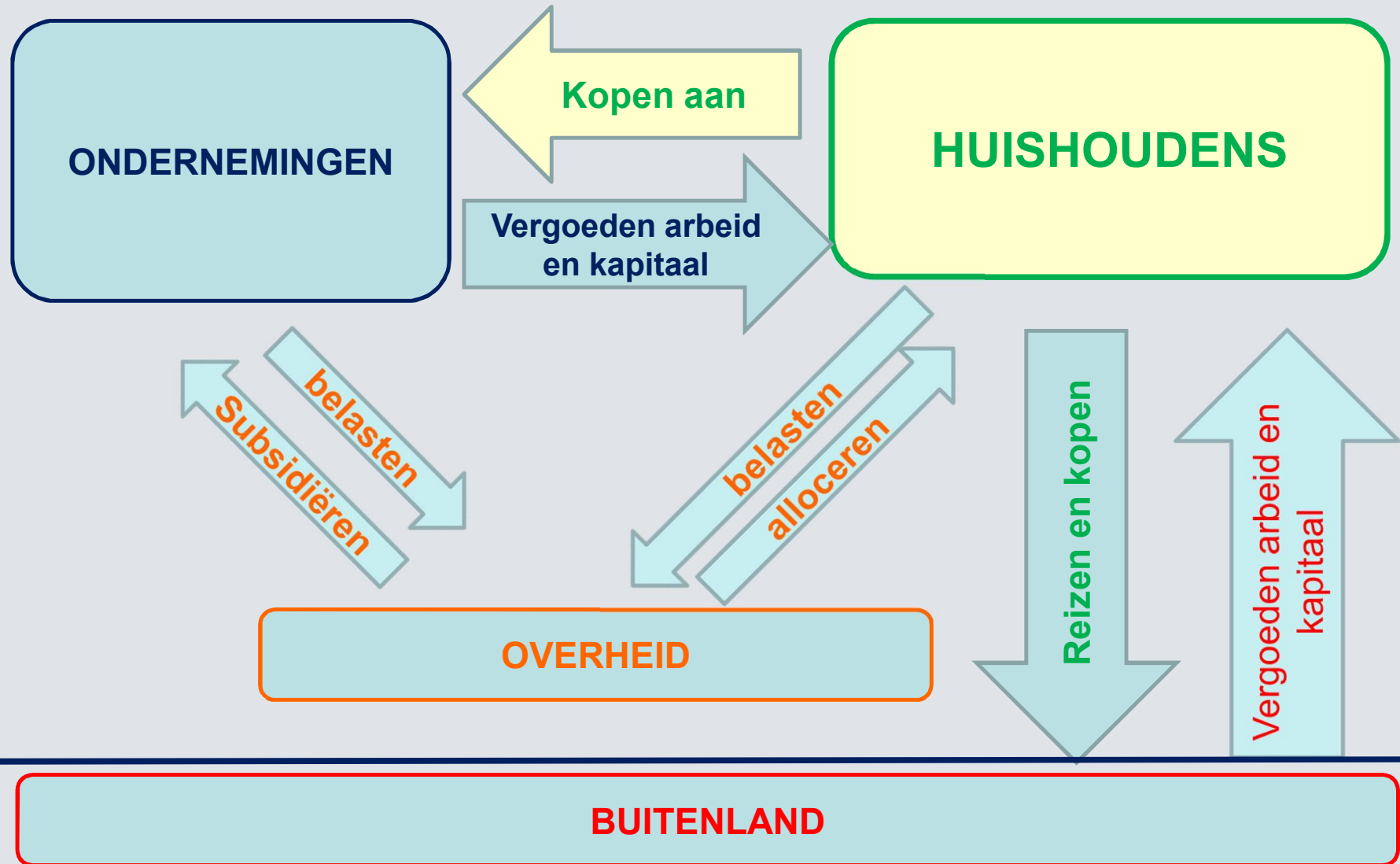

Inleiding

- ▶ Artikels in de pers...
  - Belgisch gezin spendeert jaarlijks 34.167 euro
  - Belg verdient gemiddeld 3.445 euro per maand

- ▶ ... geven een realiteit weer

- ▶ De realiteit van deze bijdrage zijn de nationale rekeningen
  - Volledige en coherente beschrijving van de economie
  - Internationaal vergelijkbaar
  - In monetaire termen
  - Tijdreeks

De huishoudens in de nationale rekeningen

De huishoudens in de nationale rekeningen

BESCHIKBAAR INKOMEN VAN DE HUISHOUDENS

LONEN

INKOMEN VAN
ZELFSTANDIGEN

VERVANGINGS-
INKOMEN

INKOMEN UIT
VERMOGEN

- CONSUMPTIE

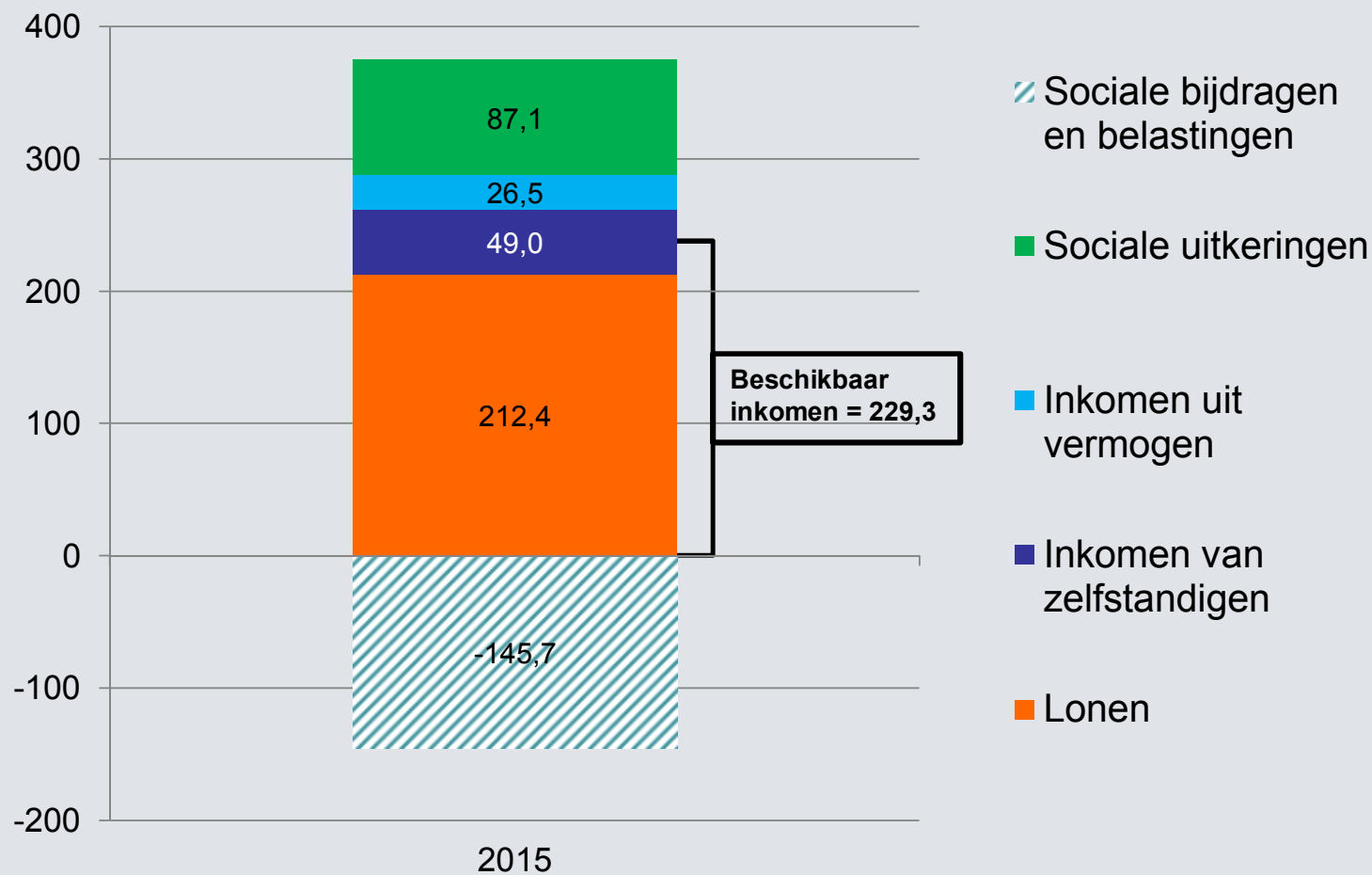
= BESPARINGEN

- INVESTERINGEN (WONINGEN)

= FINANCIERINGSOVERSCHOT (-TEKORT)

Beschikbaar inkomen van huishoudens

Bron: INR, bedragen in miljarden euro.

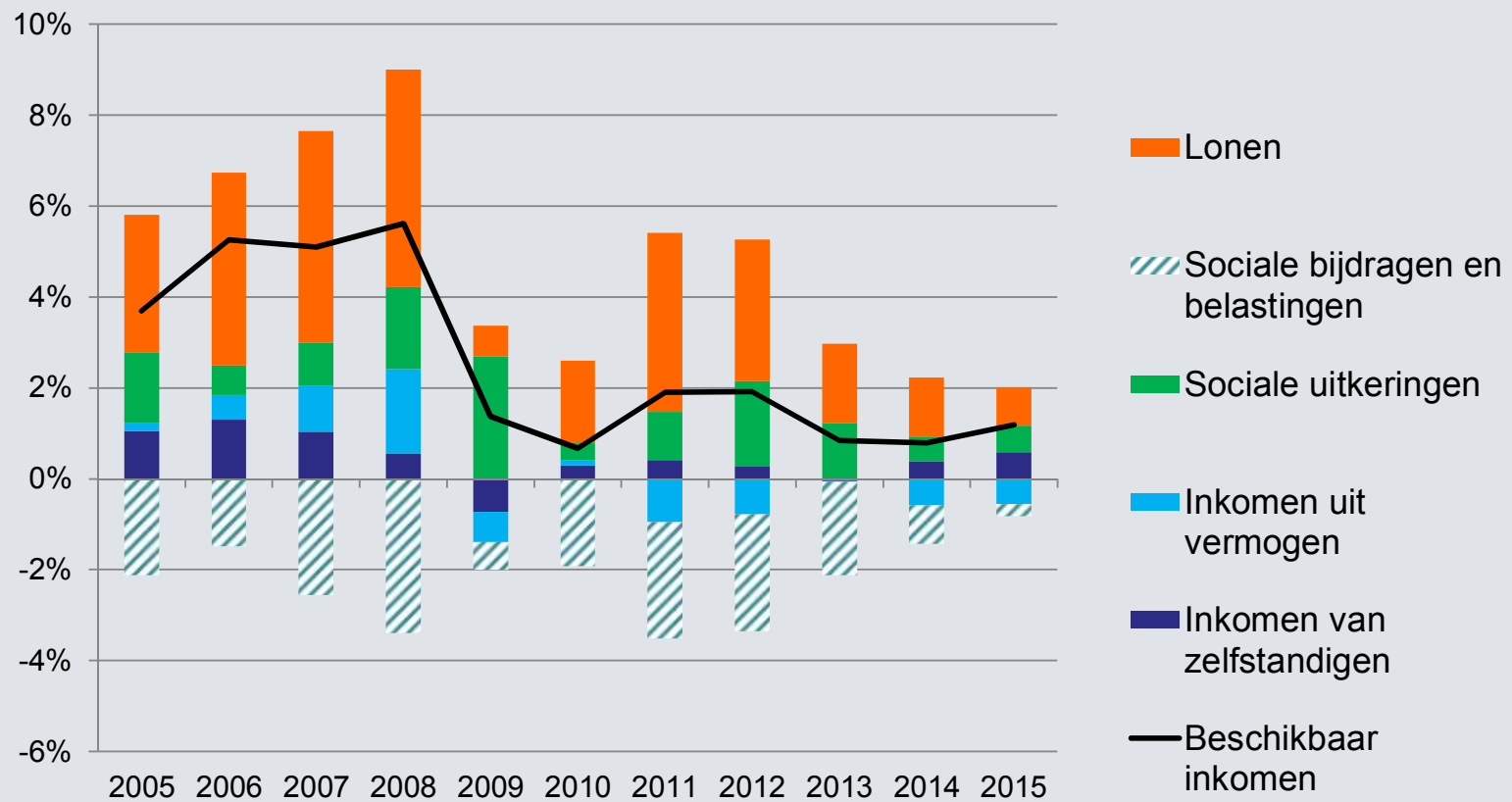
Beschikbaar inkomen van huishoudens

- ▶ **Lonen:** bruto bezoldigen betaald aan loontrekkenden (publiek en privé)
- ▶ **Inkomen van zelfstandigen:**
  - Inkomen als zelfstandige/ondernemer
    - Vooral actief in de bedrijfstakken landbouw, bouw, handel en dienstensector
  - Inkomen als eigenaar van een woning:
    - Specifiek in nationale rekeningen (exhaustiviteit)
    - Fictief inkomen
- ▶ **Inkomen uit vermogen:** saldo van de ontvangen en betaalde intresten, dividenden, inkomsten uit beleggingen
- ▶ **Sociale uitkeringen:** pensioenen, werkloosheidsuitkering, andere sociale uitkeringen
- ▶ **Sociale bijdragen, belastingen en overdrachten:** zowel betaald door de huishoudens als de werkgevers

Evolutie van het beschikbaar inkomen van 2005 tot 2015

Bron: INR, bijdragen tot de jaarlijkse groei van het beschikbaar inkomen.

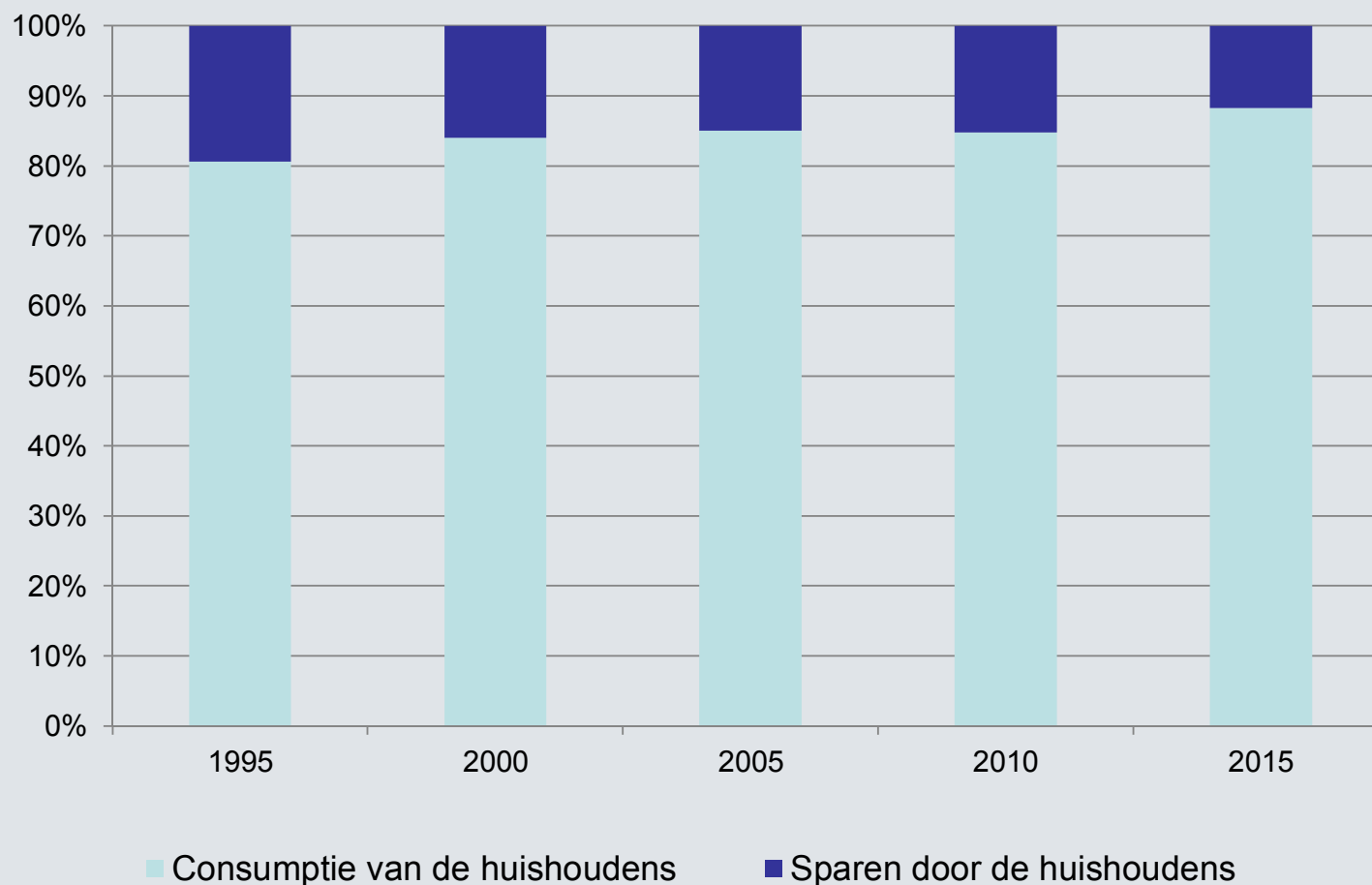

Vertraging van de groei van het beschikbaar inkomen sedert de crisis

- ▶ Lonen (de belangrijkste component) remmen fors af (loonmatiging, indexsprong)
- ▶ Inkomen uit vermogen neemt af (financiële crisis, lage renteomgeving)
- ▶ Beperkte bijdrage van inkomen van zelfstandigen
- ▶ Sociale uitkeringen: stijgen sneller dan de lonen; snelst groeiende component van het beschikbaar inkomen
- ▶ Sociale bijdragen en belastingen: evolueren in hetzelfde tempo als de lonen

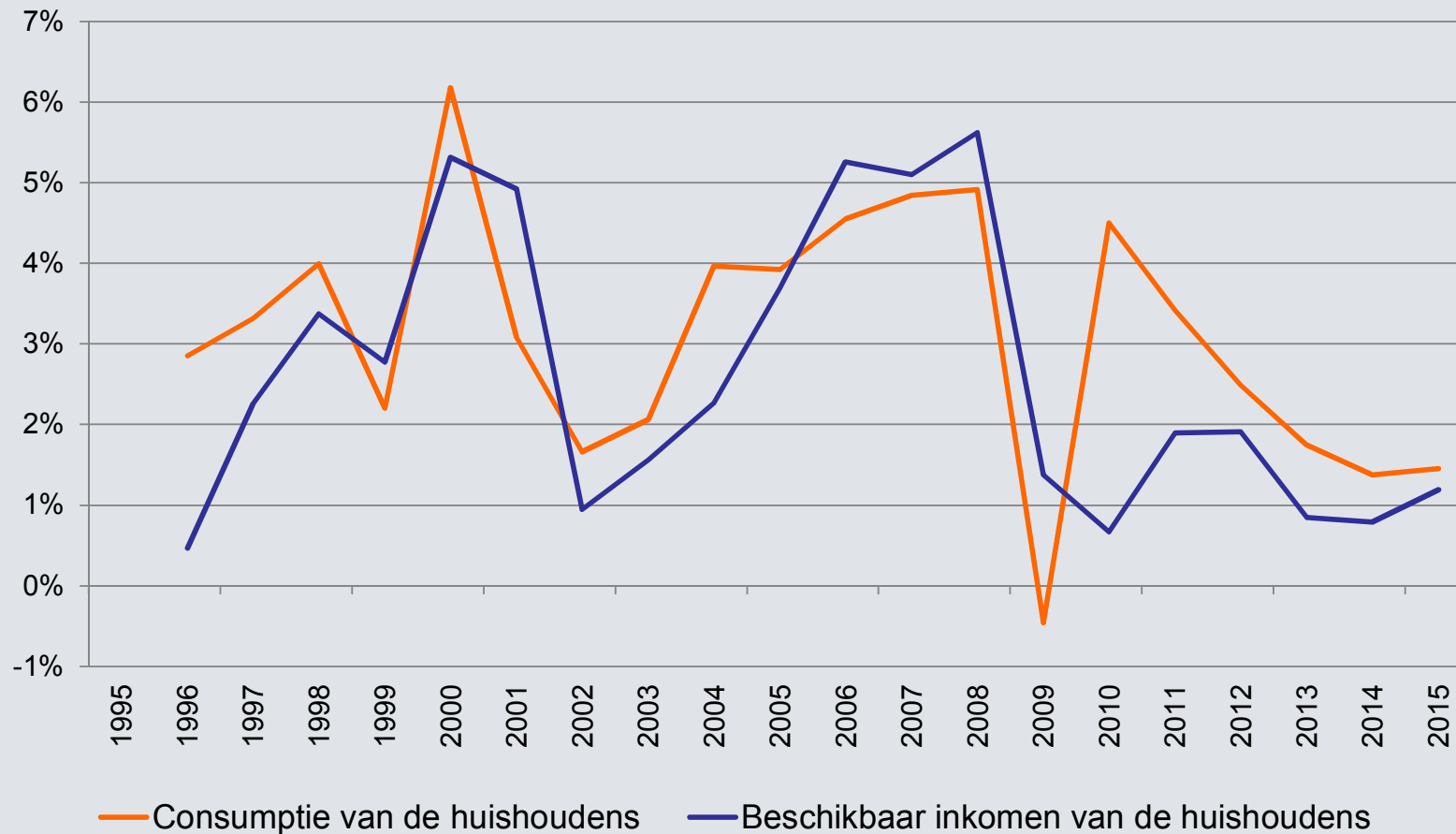
Het overgrote deel van het beschikbaar inkomen wordt gebruikt voor consumptie

Bron: INR, % van het beschikbaar inkomen, in waarde.

De consumptie vertraagt minder dan het beschikbaar inkomen sedert de crisis

Bron: INR, jaarlijkse groei, in waarde.

Consumptie in nationale rekeningen

- ▶ Finale consumptieve bestedingen van huishoudens *uitgaven van ingezeten institutionele eenheden voor goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van individuele behoeften. De consumptieve bestedingen kunnen zowel op het eigen grondgebied als in het buitenland worden gedaan (ESR 2010)*
- ▶ Effectieve consumptie $\neq$ Consumptieve besteding (overheid, IZWs tbv huishoudens)
- ▶ Productiegrens: landbouwgoederen, illegale economie inbegrepen, maar eigen huishoudelijk werk niet

Consumptie in nationale rekeningen

- ▶ Binnenlands concept versus nationaal concept

Consumptie volgens **binnenlands** concept

+ Aankopen van residenten in het buitenland
- Aankopen van niet-residenten in België

= Consumptie volgens **nationaal** concept

- ▶ Aankoop van residenten in het buitenland = (vooral) toerisme uitgaven + online shopping (niet-residente webshops)

Raming van de consumptie van gezinnen

- ▶ Gebruik van diverse bronnen:
  - Huishoudbudget-enquête (FOD Economie)
    - Zeer gedetailleerde bron
    - Steekproef van ongeveer 3600 huishoudens
    - Zeer bruikbaar voor de raming van courante aankopen (voeding, enz.)
      - ◆ Ongeacht wijze van aankoop (ter plaatse of online)
    - Minder bruikbaar voor duurzame, sporadische aankopen
    - ➔ Gebruikt voor ongeveer de helft van de producten
  - Administratieve gegevens
    - Personenwagens (DIV)
    - Loterij en treinbiljetten (Jaarrekeningen)
    - Andere

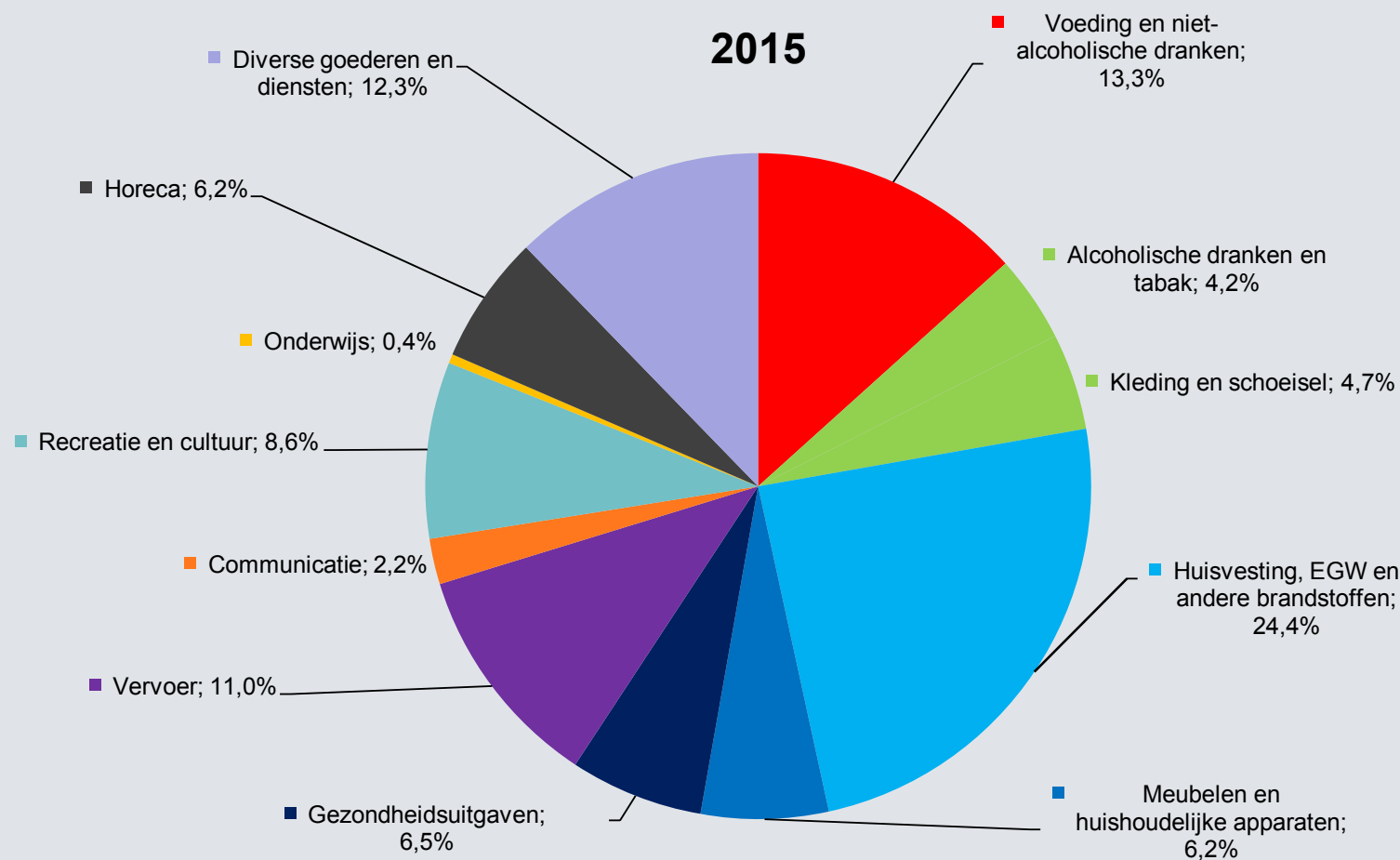
Raming van de consumptie van gezinnen

- Gegevens van beroepsfederaties
  - Fiscale (omzet)gegevens
  - Eigen ramingen:
    - Woningdiensten
    - Illegale economie
- ▶ Zeer **gedetailleerde** ramingen (meer dan 580 producten)

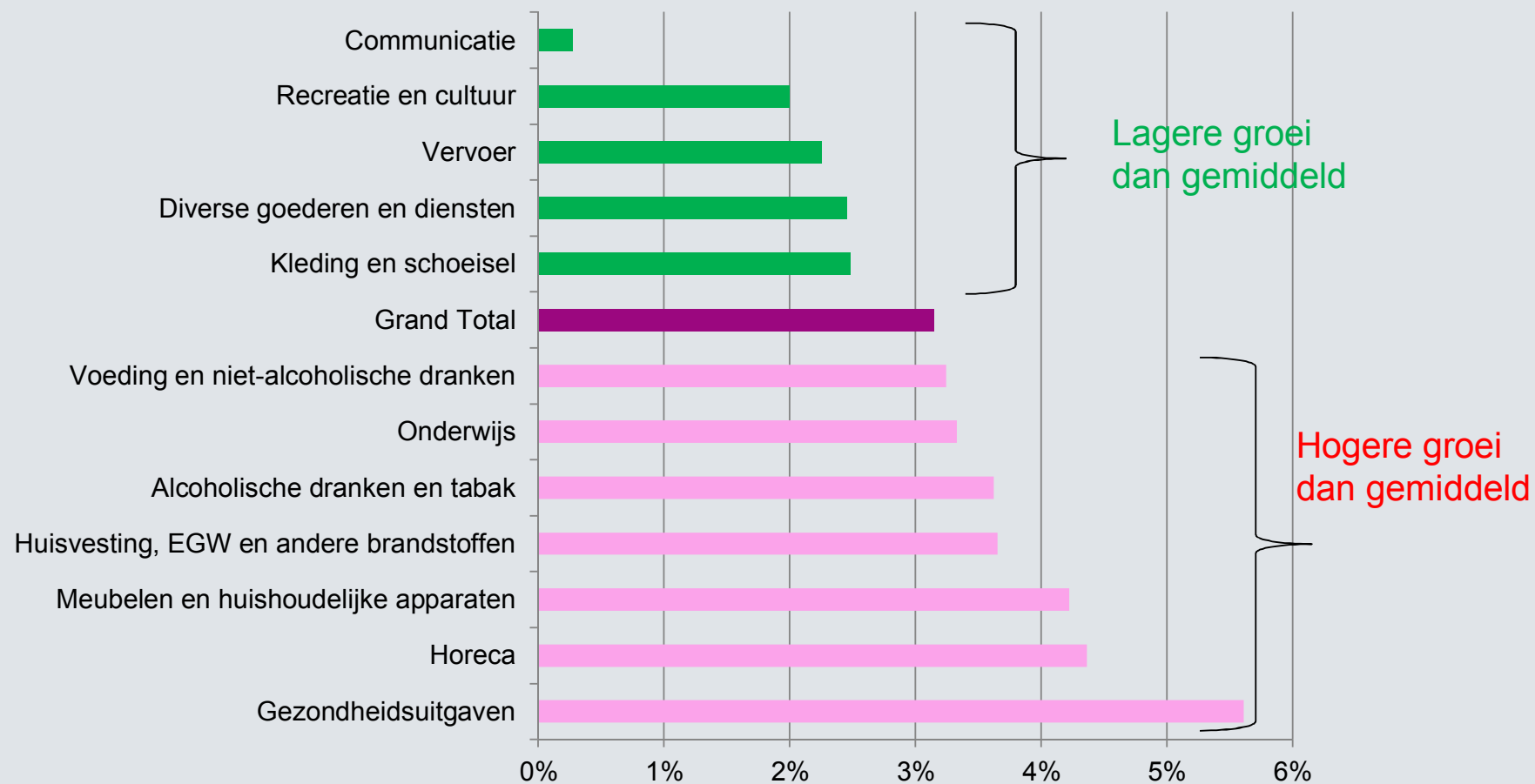
Wat consumeerden de huishoudens in 2015?

Bron: INR, % van totale consumptie van huishoudens in 2015.

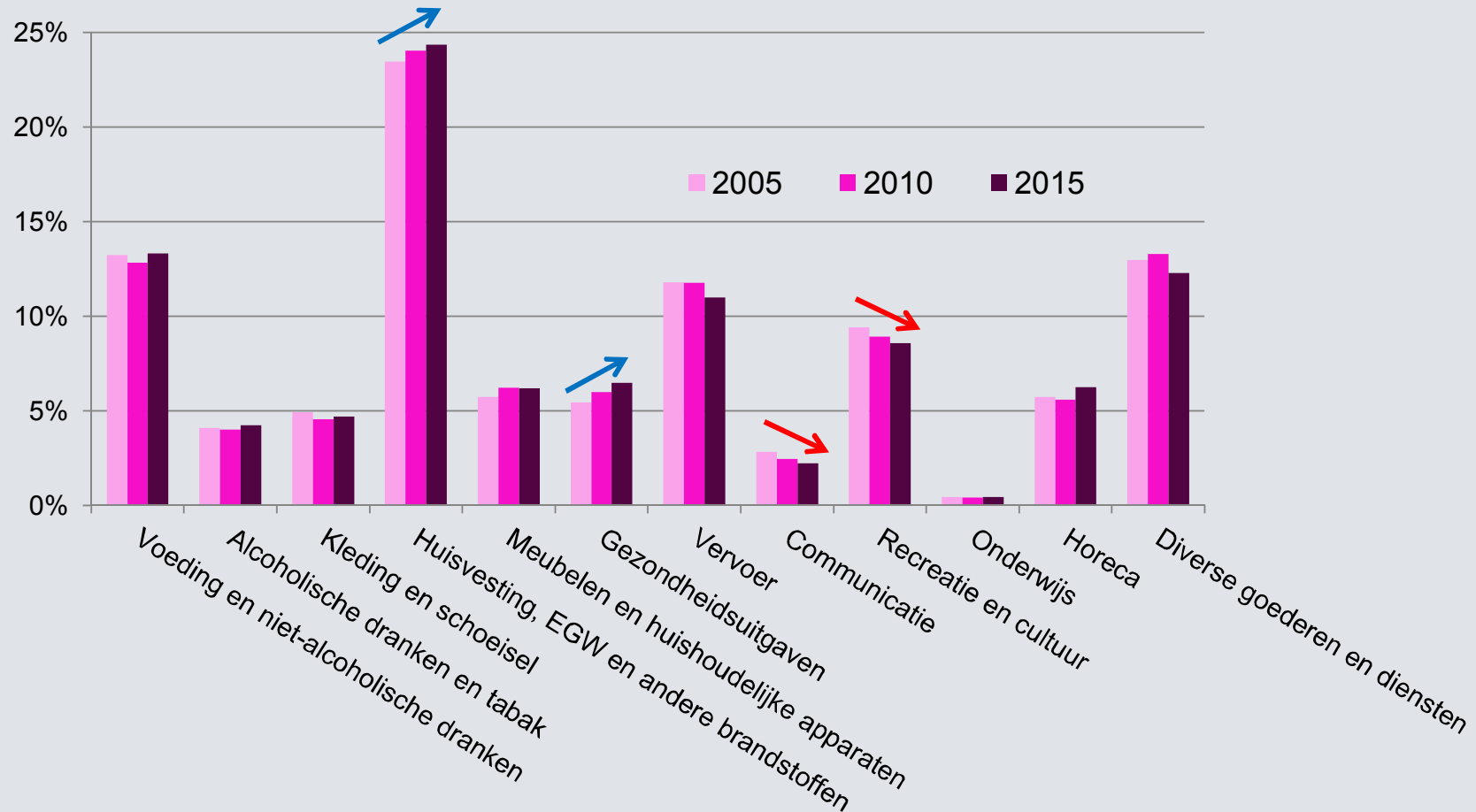
Evolutie van de consumptie van 2005 tot 2015

Bron: INR, gemiddelde jaarlijkse groei tussen 2005 en 2015.

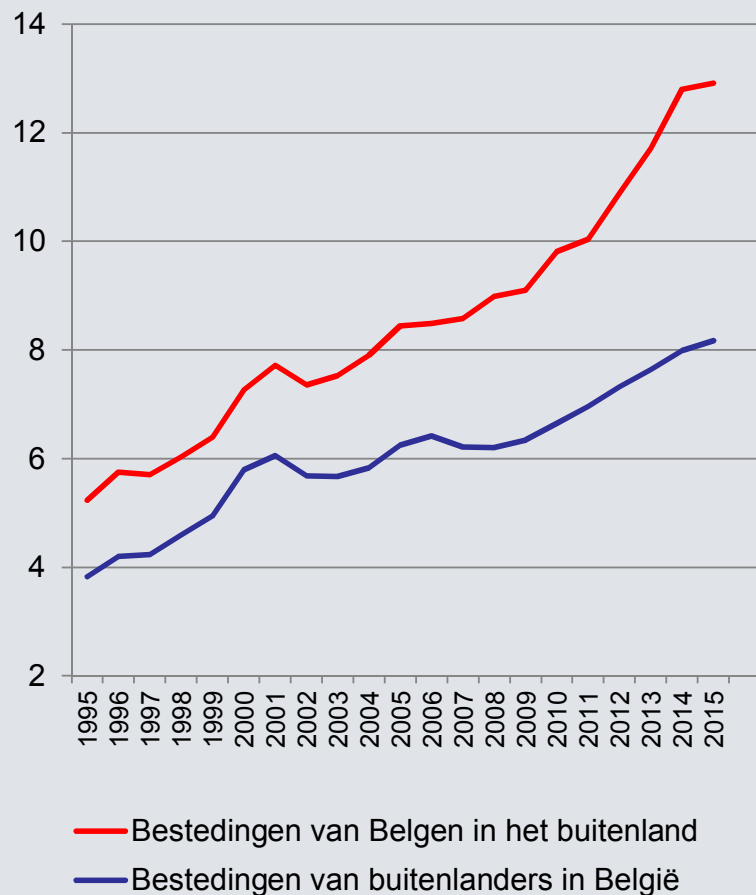
Evolutie van het consumptie patroon van 2005 tot 2015

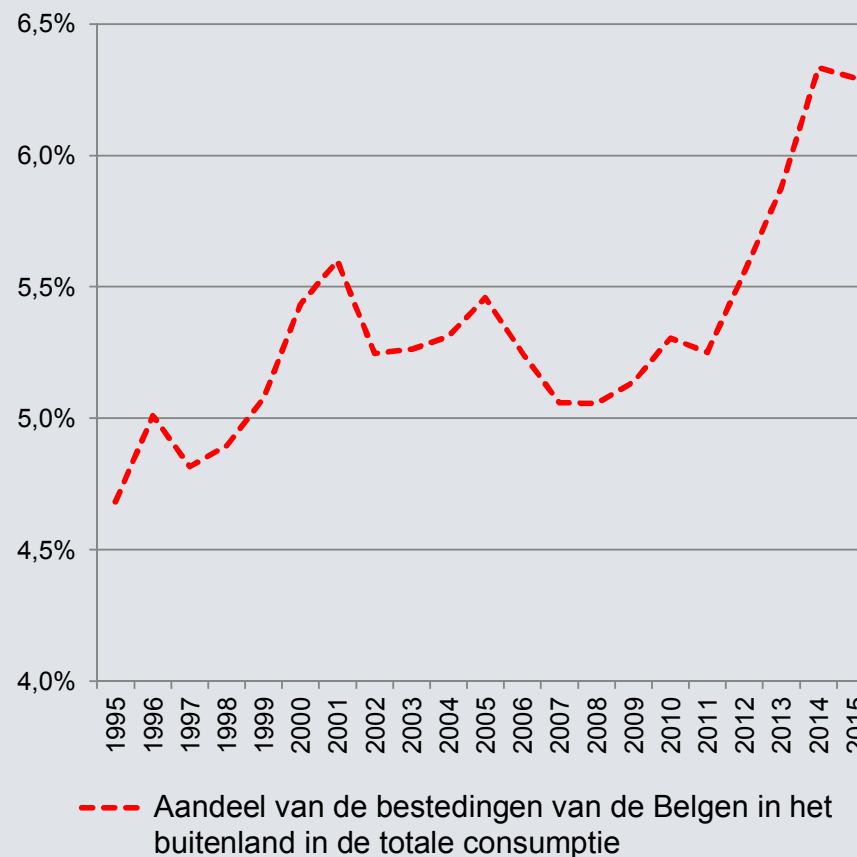
Bron: INR, % van de totale consumptie van de huishoudens.

Consumptie van de Belgen in het buitenland

Bron: INR, bedragen in miljarden €.

Bron: INR, % van de totale consumptie

Consumptie van de Belgen in het buitenland

- ▶ In hoofdzaak uitgaven voor **toerisme** en **internetaankopen** (niet-residente webshops)
  - ▶ Wordt geraamd op basis van betalingsgegevens (kredietkaarten)
-
- Structureel hoger dan de bestedingen van buitenlanders in België
  - Neemt sneller toe dan de bestedingen van buitenlanders in België
  - Neemt sneller toe dan de totale consumptie in België
  - Beperkt, doch stijgend aandeel in de totale consumptie van de huishoudens

Economisch belang van huishoudens

(lopende prijzen, 2015)		Miljarden euro	Aandeel in BBP
Beschikbaar inkomen		229,3	50,6%
	<i>waarvan Lonen</i>	212,4	46,9%
Consumptie		205,1	45,2%
Sparen		24,2	5,3%
Investerings in woongebouwen		22,5	5,0%
Financieringsoverschot		1,7	0,4%

Bron: INR.

Besluit

- ▶ De nationale rekeningen leveren een **exhaustief beeld** van het belang van de huishoudens in onze economie en de interacties tussen de huishoudens en de andere sectoren (inclusief het buitenland)
- ▶ De sector huishoudens vormt **één van de belangrijkste sectoren** op macro-economisch vlak
- ▶ Sedert de crisis is het **beschikbaar inkomen** van de huishoudens afgeremd, maar hun consumptie heeft beter standgehouden
- ▶ Het consumptiepatroon van de Belgische huishoudens is **weinig veranderd** over de laatste 10 jaar. Toch kan het volgende worden vastgesteld:
  - ▶ Een hoger gewicht van de gezondheidsuitgaven en de uitgaven met betrekking tot huisvesting en energie
  - ▶ Een lager gewicht van de uitgaven gerelateerd aan communicatie en recreatie en cultuur
  - ▶ Een sterke groei van de uitgaven in het buitenland

Dank U voor uw aandacht !

